

Projekat vodosnabdevanja Lukavac i Velika Kladuša

Lokacija:	BOSNA I HERCEGOVINA
ID projekta:	56992
Industrijski sektor:	Komunalna i ekološka infrastruktura
Vrsta obaveštenja:	JAVNI SEKTOR
Kategorija životne sredine:	
Datum odobrenja:	Decembar 2, 2026
Status:	U istraživanju, čeka se pregled koncepta
Datum objavljivanja na engleskom jeziku:	jul 29, 2026

Opis projekta

Obezbjedenje državnog kredita u iznosu do 15,5 miliona eura Bosni i Hercegovini ("BiH") koji će biti pozajmljen Gradu Lukavcu ("Grad") i Opštini Velika Kladuša ("Opština") preko Federacije Bosne i Hercegovine ("FBiH") za finansiranje unapređenja sektora vodovoda i otpadnih voda u svakoj od dvije lokalne vlasti ("Projekat").

Projekat se sastoji od sledećih komponenti:

1. Komponenta 1 Lukavac: 7 miliona evra za (i) izgradnju postrojenja za prečišćavanje vode, (ii) Rekonstrukcija postojeće vodovodne mreže, (iii) izgradnja magistralnog cjevovoda od vodoizvorišta Bokavići; i (iv) izgradnja novog vodospreme Doležal;
2. Komponenta 2 Velika Kladusa: 8,5 miliona evra za (i) regulaciju reke Kladušnice radi sprečavanja poplava, (ii) izgradnju glavnog kolektora otpadnih voda A i (iii) izgradnju mreže za prikupljanje otpadnih voda i kišnica u zoni E.

Očekuje se da će projekat imati koristi od investicionog granta od 15,7 evra od Evropske unije ("EU") kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan ("WBIF").

Ciljevi projekta

Cilj projekta je poboljšanje kvaliteta, pouzdanosti i operativne efikasnosti vodovoda i sanitarnih usluga u gradu Lukavcu i opštini Velika Kladusa, uz istovremeno jačanje otpornosti na klimatske promjene kroz održivo upravljanje vodama, smanjenje gubitaka vode i poboljšanje zaštite od poplava. U Lukavcu će se podržati obezbjeđivanje sigurne vode za piće kroz novo postrojenje za prečišćavanje vode, rehabilitacija distributivne mreže, razvoj izvorišta vode Bokavica i povećanje kapaciteta skladištenja. U Velikoj Kladuši će se smanjiti rizik od poplava regulacijom rijeke Kladunice, a upravljanje otpadnim vodama i oborinskim vodama poboljšaće se kroz novu infrastrukturu za prikupljanje. Projektom će se takođe ojačati institucionalni i operativni kapaciteti odgovarajućih jedinica za implementaciju projekata ("PIU") i vodoprivreda Lukavca i Velike Kladuše kroz podršku u upravljanju projektima, tehničku pomoć i aktivnosti izgradnje kapaciteta, pomažući da se osigura dugoročna održivost investicija.

Uticaj tranzicije

ETI Ocena: 64

Uticaj Projekta na tranziciju će biti izveden iz sledećih kvaliteta tranzicije:

Zelena: Projektom će se ojačati otpornost na klimatske promjene i promovisati održivo korištenje vodnih resursa u gradu Lukavcu i opštini Velika Kladusa. U Lukavcu se očekuje da će rehabilitacija vodovodne mreže smanjiti neprofitnu količinu vode na oko 30 posto, poboljšati efikasnost vode i energije i smanjiti povezane emisije gasova sa efektom staklene bašte. U Velikoj Kladuši, regulacijom rijeke Kladunice poboljšat će se zaštita od poplava, dok će se izgradnjom infrastrukture za otpadne vode i oborinske vode ojačati gradska odvodnja, smanjiti nekontrolisano ispuštanje otpadnih voda i poboljšati uslovi zaštite životne sredine i javnog zdravlja.

Očekuje se da će projekat privremeno postići 100% učešća zelenog finansiranja kroz ublažavanje klimatskih promena, prilagođavanje i šire ciljeve zaštite životne sredine.

Dobro upravljanje: Projektom će se ojačati institucionalni, operativni i projektni kapaciteti Grada Lukavca, Opštine Velika Kladusa, njihovih odvojenih obrazovnih preduzeća i vodosnabdevačkih preduzeća. Specifičan zadatak tehničke saradnje u politici će podržati pripremu Plana korporativnog razvoja ("CDP"), čiji je cilj poboljšanje operativnih, finansijskih i organizacionih performansi komunalnih preduzeća koja učestvuju i podrška dugoročnoj održivosti vodovoda i sanitarnih usluga.

Informacije za klijente

DRŽAVA BOSNA I HERCEGOVINA

Korisnik kredita je Bosna i Hercegovina. Klijenti su Grad Lukavac i Opština Velika Kladuša.

Pregled finansija EBRD-a

15.500.000,00 EUR

Državni kredit do 15,5 miliona evra.

Ukupni troškovi projekta

31.172.500,00 EUR

Ukupni procijenjeni troškovi projekta iznose 31.172.500 €.

Dodatnost

Dodatnost Banke proizilazi iz: (i) obezbeđivanja dugoročnog finansiranja, koje nije dostupno na tržištu iz komercijalnih izvora pod razumnim uslovima; (ii) zatvaranja finansijskog jaza za investicije javnog sektora bez istiskivanja drugih izvora kao što su međunarodne finansijske institucije ("IFI"), državne ili komercijalne banke; (iii) jačanje kapaciteta klijenata; (iv) pomaganje klijentima u smanjenju rizika fizičke tranzicije i preduzimanje klimatskih akcija, i (v) obezbeđivanje najboljih međunarodnih standarda nabavke.

Ekološki i socijalni pregled

Kategorizovano B (ESP 2024). Projekat obuhvata ulaganja u infrastrukturu za vodu i otpadne vode u opštinama Lukavac i Velika Kladuša. U Lukavcu investicije obuhvataju izgradnju novog postrojenja za prečišćavanje vode, prenosnih cevovoda, akumulacija i rehabilitaciju vodovodne mreže radi poboljšanja bezbednosti voda i smanjenja neprofitne vode (Komponenta 1). U Velikoj Kladuši, projekat obuhvata radove na regulaciji reke Kladušnice, merama zaštite od poplava, infrastrukturi za prikupljanje otpadnih i oborinskih voda, kao i crpnoj stanici (Komponenta 2).

Environmental and Social Due Diligence ("ESDD") je sproveo nezavisni konsultant za obe komponente projekta. Očekuje se da će uticaji na životnu sredinu i društvo ("E&S") povezani sa predloženim investicijama biti specifični za lokaciju i da se mogu efikasno ublažiti kroz postojeće mere. Očekuje se da će projekat doneti značajne koristi za životnu sredinu i javno zdravlje kroz poboljšano snabdevanje vodom za piće, otpornost na poplave i upravljanje otpadnim vodama. Procena E&S se završava i pripremljeni su E&S akcioni planovi ("ESAP"), E&S planovi upravljanja ("ESMP") i planovi angažovanja zainteresovanih strana ("SEP") za obe komponente projekta. ESAP će biti razmotrena i dogovorena sa dve agencije za implementaciju pre nego što EBRD odobri projekat. Za bilo koju od komponenti Projekta u skladu sa zakonodavstvom FBiH nije potrebna dozvola za zaštitu životne sredine ili procjena uticaja na životnu sredinu ("EIA"). Dodatni bunar Bokavići (IEB-5), koji se smatra pridruženim objektom u vezi sa komponentom 1 Projekta, zahtijevat će odluku o izboru EIA na osnovu preliminarne EIA. ESAP projekta zahtijeva pribavljanje dozvola u vezi sa vodom prije izgradnje i rada za obje komponente. PIU su osnovane u okviru opština Lukavac i Velika Kladusa; međutim, potrebna su dodatna organizaciona pojačanja.

Rizici rada odnose se na upravljanje radnom snagom izvođača radova i dobrobit radnika. Izvođači će biti u obavezi da se pridržavaju radnog zakonodavstva i sprovedu mehanizme žalbe radnika, dok će komunalni operateri uspostaviti procedure rada i mehanizme žalbe pre početka rada. Mere lanca snabdevanja će se primenjivati i na svu fotonaponsku opremu nabavljenu za komponentu 1.

Uticaji vezani za građevinarstvo uključuju prašinu, buku, stvaranje otpada, zdravstvene i bezbednosne rizike i potencijalno zagađenje vodotoka, što će biti ublaženo merama ESMP-a. U Lukavcu će pažnja biti posvećena prikupljanju podzemnih voda iz izvora Bokavica, upravljanju

muljem za prečišćavanje voda, cevima koje sadrže azbest i potrošnjom energije. Komponenta 1- Lukavac je usklađena sa principima definisanim u dve ključne direktive EU koje imaju za cilj zaštitu kvaliteta vode i zdravlja ljudi - (i) Okvirna direktiva o vodama i (ii) Direktiva o vodi za piće. Komponenta 2-Velika Kladusa usklađena je sa Direktivom EU o poplavama. Takođe uspostavlja ključnu infrastrukturu potrebnu za buduću usklađenost sa Okvirnom direktivom o vodama i Direktivom o prečišćavanju komunalnih otpadnih voda. Crpna stanica na ulazu će uključivati grubo i fino skringing za početno prečišćavanje otpadnih voda, dok buduće postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda ("UPOV") ostaje prioritet za postizanje adekvatnog tretmana. Komponenta 2, dakle, predstavlja početnu fazu dugoročne strategije upravljanja otpadnim vodama opštine Velika Kladusa, sa fokusom na razvoj osnovne infrastrukture potrebne za podršku budućim postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda. Potpuno ostvarenje ciljeva EU u oblasti otpadnih voda zavisice od buduće izgradnje i rada planiranog postrojenja za otpadne vode koje će biti izgrađeno u skladu sa Prostornim planom Unsko-sanskog kantona (2023. godina). Postupci reagovanja u vanrednim situacijama i sistemi bezbednosti u radu će biti usvojeni od strane operatera komunalnih preduzeća.

Ne očekuje se fizička ili ekonomska deložacija. U Lukavcu se infrastruktura projekta uglavnom planira na javnom zemljištu ili u okviru postojećih komunalnih koridora. Međutim, tri nova bunara "Bokavići" nalaze se na privatnom zemljištu, a sanitarne tampon zone oko izvorišta podzemnih voda Bokavići mogu nametnuti ograničenja u korištenju zemljišta i poljoprivrednim aktivnostima. U vezi sa deklaracijom o javnom interesu za Bokavići sproveden je sudski postupak koji je odlučan u korist predlagača projekta. Zabrinutost zajednice i dalje se prvenstveno odnosi na moguće uticaje pumpanja podzemnih voda na privatne bunare, a ne na eksproprijaciju.

Konačan obim bilo kakvih uticaja biće utvrđen kroz tekuće hidrogeološke i sanitarne studije zaštite, a svi dodatni zahtevi ESA 5 će biti dogovoreni sa EBRD-om kao deo Akcionog plana za obnovu životnih uslova pre primene relevantne komponente. U Velikoj Kladuši, delovi mreže otpadnih voda i oborinskih voda biće izgrađeni na privatnom zemljištu, što zahteva delimičnu eksproprijaciju (služnost). U ovoj fazi, tačan obim nepotpunog oduzimanja zemljišta, broj pogođenih parcela i identitet pogođenih vlasnika i korisnika zemljišta još uvek nisu potvrđeni. Za komponentu crpne stanice, Opština je utvrdila da će biti potrebna potpuna eksproprijacija 11 parcela u privatnom vlasništvu, stoga je u okviru ESDD-a pripremljen okvir za eksproprijaciju ("LAF") koji će biti objavljen za Komponentu 2. Osim toga, ESAP zahteva pripremu plana eksproprijacije u skladu sa ESR 5, nakon što se završe sve neophodne studije eksproprijacije i potvrdi tačan obim konfiskacije i uticaja.

Prikupljanje podataka o biodiverzitetu i procene potvrdili su da nijedna od komponenti ne utiče na kritična staništa ili zaštićena područja. Istraživanjem o biodiverzitetu Velika Kladuša identifikovana su modifikovana staništa generalno niske ekološke osetljivosti, dok je projektno područje Lukavac pretežno urbano i industrijsko sa ograničenom vrednošću biodiverziteta. Regulacija reke Kladušnice će rezultirati trajnim modifikacijama korita i obala, uključujući ispravljanje korita i betonske obloge, za koje se očekuje da će smanjiti heterogenost staništa i dodatno pojednostaviti vodena staništa unutar regulisanog rečnog dela. Pregled prioriternih karakteristika biodiverziteta ("PBF") i kritičnih staništa ("CH") sproveden je u skladu sa ESR6 za reku Kladušnicu (Komponenta 2). Nisu identifikovani reprezentativni ugroženi ili jedinstveni ekosistemi u okviru projektnog područja. Potencijalni tipovi staništa iz Aneksa I (3270, 6510 i 91E0*) zabeleženi su samo u degradiranom, fragmentiranom ili raspršenom obliku i nisu smatrani reprezentativnim. Nisu zabeležene ugrožene ili zaštićene vrste vaskularnih biljaka. Većina zabeleženih vrsta riba najmanje zabrinjava na globalnom i nacionalnom

nivou. Nekoliko vrsta riba, uključujući dunavskog kučera (*Romanogobio carpathorossicus*), ocenjeno je kao prioritarna obeležja biodiverziteta (PBF). Iako nacionalno ugrožena i zaštićena, samo jedan primerak dunavske gudgeon je zabeležen na jednoj od tri istraživane lokacije (L3 - Rudnički most, Miljkovići). Ovo potvrđuje prisustvo vrste, ali ne podržava oznaku CH, jer nema dokaza o značajnoj populaciji vrste. Ostale vrste riba su najmanje zabrinjavajuće i rasprostranjene na projektnom području, ali su navedene u Dodatku II Direktive o staništima, odnosno PBF. Očekuje se da će veličina uticaja biti svedena na minimum primenom prirodnih rešenja, kao što je davanje prioriteta prirodnim završnim područjima i rečnoj vegetaciji, koja su uključena u regulisanje reke Kladušnice. Potrebna je dalja analiza kako bi se potvrdila materijalnost uticaja i eventualne kompenzacije potrebne da bi se izbegao neto gubitak i neto dobit, iako se kompenzacijske mere smatraju lako ostvarivim, nakon što se u detaljni projekat uključe prirodna rešenja.

Ne očekuju se direktni uticaji na kulturno nasleđe; samo privremeni, lokalizovani poremećaji u blizini kulturnih i verskih objekata. Od izvođača radova će se tražiti da održava siguran pristup i primenjuje proceduru slučajnog otkrivanja. SEP, Netehnički sažetak ("NTS") i ESMP će biti objavljeni za svaku od dve komponente projekta. Implementaciju projekta i ESAP-ova će olakšati konsultant za podršku PIU-a. EBRD će pratiti implementaciju projekta kroz pregled godišnjih izveštaja o monitoringu i posete po potrebi. PSD će biti ažuriran po završetku ESDD-a i odobrenju ESAP-a.

Tehnička saradnja i finansiranje bespovratnih sredstava

Očekuje se da će podrška TC-a nakon potpisivanja ove transakcije biti pružena kako bi se pomoglo klijentima u: (i) implementaciji i nadzoru projekta i srodnih radova; (ii) razvoju CDP-a koji će uključivati, između ostalog, (a) razvoj FOPIP-a koji se bavi operativnim, finansijskim i organizacionim slabostima vodovoda, kao i (b) razvoj i implementaciju ugovora o javnim uslugama ("PSC") između vodoopskrbnih preduzeća i klijenata kako bi se uspostavile jasne odgovornosti u vezi sa upravljanjem i održavanjem mreže i indikatorima učinka, kao i definisanim tarifama i metodologijama naknada.

Kontakt informacije kompanije

Eldar Čajić (Grad Lukavac); Osman Čaučević (Opština Velika Kladusa)
eldar.cajic@lukavac.ba; kabinet.nacelnika@velikakladusa.gov.ba +387 35 366
 700. +387 37 770 025

PSD najnovije ažuriranje

jul 29, 2026

Opšte informacije o tranziciji

Dodatne informacije o pristupu EBRD u oblasti merenja uticaja tranzicije mogu se naći [ovde](#).

Poslovne prilike

U vezi sa mogućnostima za poslovnu saradnju ili nabavkama, obratite se kompaniji koja je klijent.

U vezi sa mogućnostima za poslovanje sa EBRD (koje se ne odnose na nabavku) kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168

Adresa elektronske pošte: projectenquiries@ebrd.com

U vezi sa projektima u državnom sektoru, posetite [EBRD nabavke](#):

Tel: +44 20 7338 6794

Adresa elektronske pošte: procurement@ebrd.com

Opšti upiti

Konkretni upiti se mogu uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (eng. ESP)

U [ESP](#) i povezanim Ekološkim i socijalnim uslovima (eng. ESR) utvrđeni su načini na koje EBRD sprovodi svoju opredeljenost za promovisanje „ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i ESR sadrže konkretne odredbe kojima se od klijenata traži da poštuju važeće zahteve predviđene nacionalnim zakonima u oblasti javnog informisanja i javnih konsultacija i da uspostave žalbeni mehanizam za prijem i rešavanje žalbi i pritužbi zainteresovanih strana, posebno u vezi sa ekološkim i socijalnim (E&S) učinkom klijenta i projekta. Srazmerno prirodi i obimu rizika i uticaja projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja, EBRD takođe zahteva od svojih klijenata da po potrebi objavljuju informacije o rizicima i uticajima projekata, ili da sprovedu konstruktivne konsultacije sa zainteresovanim stranama, razmotre njihove komentare i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD u ovoj oblasti navedeno je u [ESP](#).

Integritet i usklađenost sa propisima

Kancelarija Glavnog stručnjaka EBRD za kontrolu usklađenosti sa propisima (eng. OCCO) promoviše dobro upravljanje i osigurava da, u skladu sa najboljom međunarodnom praksom, sve aktivnosti Banke ispunjavaju najviše standarde integriteta. Za sve klijente Banke sprovodi se detaljna analiza integriteta kako bi se osiguralo da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili reputaciju Banke. EBRD smatra da je identifikovanje i rešavanje pitanja tokom faza ocenjivanja i odobravanja projekta najdelotvorniji način da se osigura integritet transakcija Banke. OCCO ima ključnu ulogu u ovim naporima za zaštitu i pomaže u praćenju rizika po integritet projekata u periodu nakon ulaganja.

OCCO je dalje nadležna za ispitivanje navoda o prevari, korupciji i zloupotrebi službene dužnosti u projektima koje finansira EBRD. Svako, bilo unutar ili izvan Banke, ko sumnja da je došlo do prevare ili korupcije, treba da podnese pisanu prijavu glavnom stručnjaku za kontrolu usklađenosti sa propisima putem elektronske pošte na compliance@ebrd.com. OCCO će postupati po svim prijavljenim stvarima. Ispitaće sve prijavljene stvari. Prijave se mogu dostaviti na bilo kom jeziku Banke ili jeziku neke od zemalja u kojima Banka posluje. Dostavljene informacije moraju biti date u dobroj veri.

Politika pristupa informacijama (eng. AIP)

Politika pristupa informacijama (eng. AIP), koja je stupila na snagu 1. januara 2025. godine, utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i sprovodi konsultacije sa zainteresovanim stranama, kako bi podigla nivo poznavanja i razumevanja njenih strategija, politika i operacija. Za više informacija koje su dostupne na veb stranici EBRD-a posetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Konkretna zahteva za dobijanje informacija možete uputiti korišćenjem [EBRD obrasca za upite](#).

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (eng. IPAM)

Ako naponi klijenta ili Banke za otklanjanje razloga za zabrinutost vezanih za životnu sredinu, socijalna pitanja ili objavljivanje podataka (na primer, putem mehanizma koji je klijent uspostavio za rešavanje pritužbi na nivou projekta ili kroz direktnu saradnju sa rukovodstvom Banke) budu neuspešni, pojedinci i organizacije mogu da pokušaju da otklone svoje razloge za zabrinutost preko mehanizma EBRD pod nazivom Nezavisni mehanizam projektne odgovornosti (IPAM).

IPAM nezavisno razmatra pitanja projekta za koja se veruje da su prouzrokovala (ili bi mogla da prouzrokuju) štetu. Svrha ovog mehanizma je: da podrži dijalog između zainteresovanih strana na projektu radi rešavanja pitanja vezanih za zaštitu životne sredine, socijalnih pitanja ili pitanja vezanih za javno objavljivanje podataka; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju [Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku](#) ili određene odredbe svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na konkretan projekat; i po potrebi, da rešava bilo koje postojeće nepoštovanje ovih politika, istovremeno sprečavajući buduće slučajeve neusklađenosti Banke sa propisima.

Posetite [veb stranicu Nezavisnog mehanizma projektne odgovornosti](#) za više informacija o IPAM-u i njegovim nadležnostima i informacije o načinu [podnošenja Zahteva](#) za pregled. Pored toga, možete kontaktirati IPAM putem elektronske pošte na ipam@ebrd.com za smernice i više informacija o IPAM-u i načinu podnošenja zahteva.

Ovo je prevod originalnog Dokumenta Rezimea projekta koji je objavila Evropska banka za obnovu i razvoj na engleskom jeziku u okviru Broja projekta i na gore naveden datum. Ukoliko postoji neslaganje između originalnog teksta i ovog prevoda, originalni dokument Rezimea projekta će prevladati.